

Václav Březan - Životy posledních Rožmberků

Václav Březan:

- Narozen 1568 v rodině mlynáře.
- Studoval v Heidelbergu a ve Štrasburku.
- Ovládal francouzštinu, němčinu, latinu a řečtinu.
- V roce 1593 vstoupil do služeb Petra Voka z Rožmberka.
- O rok později se stal písařem soudní kanceláře.
- 1596 – zpráva archivů (třídění, katalogizace).
- Archiv obsahoval přes 11 tisíc svazků.
- Od roku 1602 se věnoval sepisování Historie Rožmberské.
- (1611 přešel do služeb Jana Jiřího ze Švamberka, který zdědil Rožmberské panství).
- Poslední zmínka o něm pochází z roku 1618.

Životy posledních Rožmberků:

- Fragment dvou knih, které se zachovaly z původních pěti svazků, popisujících historii rodu od jeho vzniku až po Březanovu současnost.
- První díl je věnován období života Viléma z Rožmberka (1546 – 1592).
- Druhý díl se věnuje životu Petra Voka z Rožmberka (1557 – 1611) a ve svém závěru i roku 1612, tedy období po smrti posledního Rožmberka.
- Při sepisování díla využil bohaté pramenné základny (Rožmberský archiv a jiné šlechtické, městské a klášterní archivy).
- Dílo se věnuje nejenom vládě a životu posledních dvou generací Rožmberků, ale i dění na jejich panství, dvorskému životu, práci rolníků či rybníkářů na vesnicích.
- Historii Rožmberskou pojal Březan jako vysoce odborné dílo odpovídající humanistickým představám o náročném, nikoli čtivém zpracování.
- Autor se snaží k dílu přistupovat nezaujatě a objektivně.
- Zároveň však poukazuje na mnohé zásluhy a pozitivní činy Rožmberků, jakožto svých zaměstnavatelů.
- Dílo je členěno chronologicky, kdy každá kapitola je věnována jednomu roku.
- Václava Březana odlišuje od ostatních letopisců míra retrospektivy v jeho výkladu.

Edice:

- Edice je z roku 1985.
- Sestavil ji Jaroslav Pánek.
- Je doplněna o erby, mapy, slovník, genealogické materiály, rejstříky a jiné.

K dalšímu přečtení:

- Životy posledních Rožmberků. Ed. Jaroslav Pánek. Praha 1985.
- Rožmberské kroniky: krátký a sumovní výtah od Václava Březana. Ed. Anna Kubíková. České Budějovice 2005.